Vonnisnummer / Griffienummer 3469 / 2023
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak **17 november 2023**
Naam van de beklaagde E.H. e.a.
Systeemnummer parket **20DDM731** Rolnummer **22D004165** Notitienummer parket **DE55.L6.4632/2020**

rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, sectie correctionele rechtbank

Kamer D13 V

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het arbeidsauditoraat en

BURGERLIJKE PARTIJ:

C.E.
geboren te (...) (Bulgarije) op (...)
van Bulgaarse nationaliteit
ingeschreven te (...)

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester B.S., advocaat te (...)

tegen:

BEKLAAGDEN:

4132

1. **E.H.**, RRN (...)
geboren te (...) (Turkije) op (...)
van Belgische nationaliteit
grondwerker
ingeschreven te (...)

beklaagde, vertegenwoordigd door meester K.C., advocaat te (...) loco meester Y.K., advocaat te (...)

4133

2. **E.S.**, RRN (...)
geboren te (...) op (...)
van Belgische nationaliteit
ZONDER BEROEP
ingeschreven te (...)

beklaagde, vertegenwoordigd door meester K.C., advocaat te (...) loco meester Y.K., advocaat te (...)

4134

3. **BVBA H.**
met maatschappelijke zetel gevestigd te (...), KBO (...)

beklaagde, vertegenwoordigd door meester Y.E., advocaat te (...), loco meester G.M., advocaat te (...) en aangesteld als lasthebber ad hoc

1. <u>TENLASTELEGGINGEN</u>

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

De eerste, in de hoedanigheid van feitelijke werkgever en/of in de hoedanigheid van aangestelde of lasthebber van de derde gedaagde, met name als zaakvoerder van derde gedaagde;

De tweede, in de hoedanigheid van feitelijke werkgever en/of in de hoedanigheid van aangestelde of lasthebber van de derde gedaagde, met name als zaakvoerder van derde gedaagde;

De derde, in de hoedanigheid als werkgever en rechtspersoon, strafrechtelijk verantwoordelijk overeenkomstig de artikelen 5 en 41bis van het Strafwetboek.

DE EERSTE, DE TWEEDE, DE DERDE,

VERDACHT VAN, als dader of als mededader in de zin van artikel 66 SW, hetzij door het misdrijf te hebben uitgevoerd, of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat het misdrijf zonder zijn bijstand niet had kunnen worden gepleegd;

A. Geen of geen correcte Dimona-aangifte bij indiensttreding,

Te Lokeren en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 27 juli 2020 en 15 september 2020, meermaals,

als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, de gegevens vereist krachtens het hierna vermelde koninklijk besluit van 5 november 2002, niet elektronisch meegedeeld hebben aan de instelling belast met de inning van de socialezekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat;

Aantal personen tewerkgesteld met schending van deze bepaling: negen, namelijk:

T.V.: tussen 27/7/2020 en 10/8/2020 op niet nader bepaald tijdstip,
V.C. : tussen 27/7/2020 en 10/8/2020 op niet nader bepaald tijdstip,
F.F.: tussen 27/7/2020 en 10/8/2020 op niet nader bepaald tijdstip,

C.E. : op 8/7/2020,
D.B.: op 15/9/2020,
H.F.: op 15/9/2020,
H.R. : tussen 1/9/2020 en 15/9/2020 op niet nader bepaald tijdstip,
O.N. : tussen 1/9/2019 en 15/9/2020 op niet nader bepaald tijdstip,
Y.A. : tussen 1/9/2020 en 15/9/2020 op niet nader bepaald tijdstip;

- inbreuk op de artikelen 4 tot 8 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels,
- strafbaar gesteld door artikel 181, §1, eerste lid, 1°, van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek,
- strafbaar met een sanctie van niveau 4.

B. Tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan zonder verblijfsvergunning,

Te Lokeren in de periode van 9 september 2020 tot en met 15 september 2020, meermaals,

als werkgever, aangestelde of lasthebber arbeid heeft doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België;

Aantal personen tewerkgesteld met schending van deze bepaling: twee, namelijk:

H.F., van de Pakistaanse nationaliteit, op 15/9/2020
Y.A., van de Oekraïense nationaliteit, in de periode van 9/9/2020 tot 15/9/2020 op niet nader bepaalde tijdstippen;

- inbreuk op artikel 4, §1, eerste lid, van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers,
- strafbaar gesteld door artikel 12/1, §1, eerste lid, 1°, de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers,
- strafbaar met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6.000 euro, te vermeerderen met opdeciemen.

C. Oplichting in het sociaal strafrecht,

Te Lokeren en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 27 juli 2020 en 15 september 2020,

met het oogmerk ofwel ten onrechte een sociaal voordeel te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden, ofwel geen of minder bijdragen te betalen of te doen betalen dan die welk men of een ander verschuldigd is, gebruik hebben gemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of enige andere frauduleuze handeling aangewend hebben om te doen geloven aan het bestaan van een valse persoon, een valse onderneming, een fictief ongeval of enige andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Met name: door met betrekking tot de hierna vermelde werknemers voor te wenden dat het om werknemers gaat van een Bulgaarse onderaannemer (N.I.) die tijdelijk naar het Belgisch grondgebied werden gedetacheerd terwijl dit niet overeenstemt met de werkelijkheid, en dit teneinde zijn sociaalrechtelijke verplichtingen (waaronder de verplichting tot betaling van RSZ-bijdragen) te ontlopen: B.A., F.F., T.V., V.C., P.N., V.I., C.E., O.N.;

- inbreuk op artikel 235, van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek,
- strafbaar gesteld door artikel 235 van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek,
- strafbaar met een sanctie van niveau 4.

EN BIJ SAMENHANG (art. 155 Ger. Wb.) verdacht van:
als dader of als mededader in de zin van artikel 66 SW

D. Mensenhandel met als doel de uitbuiting door arbeid en diensten, met verzwarende omstandigheid,

Te Lokeren en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 27 juli 2020 en 15 september 2020,

de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid,

met als verzwarende omstandigheid dat dat het misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de benadeelden verkeerden ten gevolge van hun precaire administratieve toestand en precaire sociale toestand (en voor wat H.F. en Y.A. betreft ook hun onwettig verblijf), zodanig dat de betrokken personen in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze hadden dan zich te laten misbruiken;

ten nadele van B.A., geboren op (...),
ten nadele van F.F., geboren op (...),
ten nadele van T.V., geboren op (...),
ten nadele van V.C., geboren op (...),
ten nadele van V.G., geboren op (...),
ten nadele van V.I., geboren op (...),
ten nadele van P.N., geboren op (...)

ten nadele van Y.A., geboren op (...),
ten nadele van Y.S., geboren op (...),
ten nadele van S.I., geboren op (...)
ten nadele van H.R., geboren op (...),
ten nadele van C.E., geboren op (...).

Met name, door de deze benadeelden, met misbruik van hun precaire positie als buitenlandse arbeidskracht, te werven en te huisvesten, met het oog op tewerkstelling in mensonwaardige omstandigheden, meer bepaald aan een extreem arbeidsregime, tegen betaling van uiterst beperkte vergoedingen in Cash (+- 100 euro/week), in het zwart en dus zonder sociale bescherming en waarbij zij bovendien gehuisvest worden op een wijze die, gelet op het aantal gehuisveste personen per woning en gelet op de staat van de woningen niet in overeenstemming is met de menselijke waardigheid;

- strafbaar gesteld door artikel 433*quinquies* §1,3° *juncto* artikel 433 *septies* lid 1, 2° en lid 2, en artikel 433 *novies* §§1 en 5 SW,
- strafbaar met een gevangenisstraf van 10 tot 15 jaar en met een geldboete van 1.000 tot 100.000 euro, te vermeerderen met opdeciemen;

Doch, overwegende dat hoewel de onder deze tenlastelegging vermelde feiten strafbaar zijn met criminele straffen, er aanleiding is om enkel een correctionele straf uit te spreken, met name gelet op de verzachtende omstandigheid dat de beklaagden nog niet eerder werden veroordeeld tot criminele straffen, zodat deze feiten bij dagvaarding rechtstreeks voor de correctionele rechtbank kunnen worden gebracht.

Overwegende dat er reden is om slechts correctionele straffen uit te spreken wegens de aanwezigheid van verzachtende omstandigheden, namelijk de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen, wat betreft:

- de tenlastelegging(en) D in hoofde van E.H. de
- tenlastelegging(en) D in hoofde van E.S. de
- tenlastelegging(en) D in hoofde van BVBA H.

2. PROCEDURE

De rechtbank nam kennis van de rechtstreekse dagvaarding waardoor de zaak aanhangig werd gemaakt bij de rechtbank.

De rechtbank neemt voor elk van de beklaagden de verzachtende omstandigheden aan voorzien in de rechtstreekse dagvaarding voor tenlastelegging D, met name de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen.

De zaak werd ten gronde behandeld op de openbare terechtzitting van 15.9.2023. De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde de aanwezige partijen en het Openbaar Ministerie in persoon van V.E., substituut-arbeidsauditeur.

3. BEOORDELING OP STRAFGEBIED

3.1. Schuldvraag en toerekening

1.
Beklaagden moeten zich voor de rechtbank verantwoorden voor het plegen van volgende misdrijven:

A. Geen of geen correcte Dimona-aangifte bij indiensttreding
B. Tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan zonder verblijfsvergunning
C. Oplichting in het sociaal strafrecht
D. Mensenhandel met als doel de uitbuiting door arbeid en diensten, met verzwarende omstandigheid

2.
De volgende principes zijn van toepassing:

- In beginsel moet beklaagde niet bewijzen dat hij onschuldig is, maar behoort het aan het openbaar ministerie om de gegrondheid te bewijzen, door middel van rechtstreekse of onrechtstreekse bewijzen die alleszins voldoende zwaarwichtig moeten zijn, van alle constitutieve bestanddelen van de misdrijven die beklaagde ten laste worden gelegd.
- In strafzaken worden de feiten bewezen geacht als de rechter de innerlijke overtuiging of de menselijke zekerheid heeft dat ze zich werkelijk hebben voorgedaan, dat de beklaagde ze heeft gepleegd en hij elke redelijke twijfel nopens de schuld uitgesloten acht (vgl. Cass. 10 november 1992, *Arr. Cass*. 1991-92, 1294).
- Wanneer de wet geen bijzonder bewijsmiddel voorschrijft beoordeelt de rechter in strafzaken onaantastbaar de bewijswaarde van de hem regelmatig overgelegde gegevens waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren (vgl. Cass. 14 februari 1995, *Arr. Cass*. 1995, 176; Cass. 12 juni 1991, *Arr. Cass.* 1990-91, 1011).
- De rechter mag hierbij rekening houden met alle vermoedens van feitelijke aard die hem de innerlijke overtuiging van de schuld van de beklaagde geven (vgl. Cass. 31 oktober 2006, *Pas*. 2006, 2230). Het staat hem o.m. vrij geen geloof te hechten aan bepaalde verklaringen en zijn overtuiging te gronden op andere, hem voorgelegde gegevens, die volgens hem afdoende vermoedens lijken op te leveren, ook als andere gegevens in de zaak op het tegendeel wijzen (vgl. Cass. 23 januari 2008, *Pas*. 2008, 220).
- Elke gerede twijfel dient in elk geval in het voordeel van beklaagde dient geïnterpreteerd te worden nu in het Belgisch strafrecht het vermoeden van onschuld voor de beklaagde geldt.
- De processen-verbaal die opgemaakt zijn door de sociaal inspecteurs hebben evenwel bewijskracht tot het tegendeel bewezen is, voor zover een afschrift ervan ter kennis wordt gebracht van de vermoedelijke dader van de inbreuk en, in voorkomend geval, van zijn werkgever binnen een termijn van veertien dagen die aanvangt de dag na de vaststelling van de inbreuk (artikel 66 van het sociaal strafwetboek, artikel 6 § 2 van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen).

3.
Binnen het sociaal strafrecht worden "de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers" in principe aangeduid als strafbare dader. Deze begrippen hebben daarbij bovendien een eigen invulling binnen het sociaal strafrecht:

- de **werkgeve**r is degene die met de werknemer verbonden is door een arbeidsverhouding die wordt gekenmerkt door ondergeschikt verband, een dienstbetrekking, hetzij op grond van een overeenkomst, arbeidsovereenkomst of andere, hetzij op grond van een statutair of feitelijk verband. De persoon die zich gedraagt als werkgever (bv. doordat hij instaat voor de aanwerving, de betaling en het ontslag van het personeel) en door het personeel als zodanig wordt beschouwd, ook strafrechtelijk dient te worden aangemerkt als de werkgever aan wie het misdrijf kan worden toegerekend.
- de **aangestelde van een werkgever** is de persoon die in een band van ondergeschiktheid arbeid verricht, waarbij bovendien vereist is dat de aangestelde bekleed is met het gezag of de nodige bevoegdheid om effectief over de naleving van de wet te waken, ook al is die bevoegdheid naar de tijd of naar de plaats beperkt. Het misdrijf kan in beginsel niet worden toegerekend aan aangestelden die louter handelen op bevel van de werkgever. Aangestelden zijn steeds fysieke personen.
- de **lasthebber** betreft de persoon die door de werkgever ermee belast is bepaalde rechtshandelingen te stellen in naam en voor rekening van de werkgever, zoals het uitbetalen van het loon en het bijhouden van sociale documenten. Net zoals voor de aanstellers, vereist het Hof van Cassatie dat de lasthebber, om als strafbare dader te kunnen worden aangemerkt, over het gezag en de nodige bevoegdheid in de onderneming moet beschikken om effectief over de naleving van de wetten te kunnen waken. Ook rechtspersonen kunnen lasthebber zijn.

Bij de toerekening van het misdrijf dient de rechter na te gaan wie effectief schuld heeft aan het sociaalrechtelijk misdrijf vanuit een concrete beoordeling van hun verantwoordelijkheidsdomein.

4.
De rechtbank verwijst kort samengevat naar volgende vaststellingen uit het strafdossier:

- Op 4.8.2020 vond een winkeldiefstal plaats waarbij de politie 2 personen arresteerde, T.V. en V.I..
- Beiden werden verhoord en legden een gelijklopende verklaring af met betrekking tot hun verblijf en (aanstaande) tewerkstelling:
    - Ze waren de week voordien samen met 7 andere Roemenen naar België gekomen met de bedoeling om hier te werken tot eind augustus.
    - Er was beloofd dat ze de week voordien op maandag zouden kunnen beginnen werken, doch deze belofte werd niet nagekomen.
    - "H." (E.H.) had beloofd op 4.8 met de contracten te komen om te kunnen werken, doch hij had nog geen contract ontvangen. "H." (E.H.) zou ook de woning ter beschikking hebben gesteld.
- T.V. wees daarbij het bedrijf aan van BVBA H. alsook de woning waar zij verbleven. De politiediensten betraden daarop de woning en troffen V.G., V.C., B.A., F.F. en P.N. aan.
  Op 7.8.2020 en 10.8.2020 verrichte de politie observaties van de woning en stelden vast dat
- er telkens verschillende personen vroeg in de ochtend werden opgepikt door een wagen/lichte vrachtwagen en naar de bedrijfsterreinen van BVBA H. werden gebracht.
  Op 10.8.2020 werden V.C. en F.F. herkend op een werf te Roeselare waar BVBA H. actief was.
- Op 9.9, 10.9., 11.9 en 14.9.2020 werd opnieuw vastgesteld dat ter hoogte van de woning te Lokeren, (...) rond 5u30 personen werden opgepikt door een wagen van BVBA H..
-

- Op 15.9.2020 werd een bestelwagen, die een aantal personen had opgepikt aan de woning te Lokeren, geïntercepteerd. E.S. was chauffeur van de wagen. In de wagen zaten nog 9 personen, waaronder 5 personen die in de woning te Lokeren verbleven: Y.S., Y.A., S.I., H.R., C.E.. O.N. woonde in de woning ernaast (...). Enkel Y.S. en S.I. waren DIMONA gemeld.
  De personen uit de woning te Lokeren legden opnieuw gelijklopende verklaringen af
- m.b.t. hun tewerkstelling:

  - ze werden om 5u30 opgehaald door BVBA H. opgehaald, naar de bedrijfsterreinen gebracht en vervolgens naar de werven;
  - zij werkten vanaf 7u tot 16u;
  - "H." (E.H.) werd beschouwd als de baas, zei waar ze moeten werken, betaalde het loon;
  - Ze zouden 60 euro/dag ontvangen maar kregen 100 euro per week ten titel van voorschot.
- Y.S. en S.I. zijn Dimona gemeld als werknemer van BVBA H., Y.A., H.R. en C.E. niet;
  Enkel C.E. vermeldde een Bulgaarse firma maar hij kende de naam/
- adres/baas/... van deze firma niet.
  Ook O.N. bevestigde de werkomstandigheden en dat E.H. hen aanstuurt.
-

<u>Tenlastelegging A - Geen of geen correcte Dimona-aangifte bij indiensttreding</u>

5.

Met de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA) deelt de werkgever de in- en uitdiensttreding van een werknemer mee aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). De gegevens worden bij indiensttreding uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat meegedeeld aan de RSZ. De regeling m.b.t. DIMONA is van toepassing op de werkgevers en de werknemers (en een aantal gelijkgestelde categorieën). De DIMONA-aangifte dient te worden verricht zodra er sprake is van arbeidsprestaties onder het gezag van een andere persoon, ook al gebeurt dit niet in uitvoering van een arbeidsovereenkomst. Het bestaan van een ondergeschikt verband is niet vereist. Het gezag houdt gewoonweg verband met de mogelijkheid die men heeft om de uitvoering van een werk te vragen of te bevelen, richtlijnen te verschaffen en toezicht over iemand uit te oefenen. Of het werk van toevallige, of zelfs van uitzonderlijke aard is, is van geen belang.

6.

Bij grensoverschrijdende tewerkstelling binnen de Europese Unie geldt op basis van de verordening 883/04 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels als principe dat iedere werknemer onderworpen is aan de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar hij werkt. Hierop bestaat een belangrijke uitzondering bij detachering: indien een werkgever zijn werknemer uitstuurt naar een andere lidstaat om daar voor zijn rekening te gaan werken (ontvangende lidstaat), blijft de werknemer onderworpen aan de socialezekerheidswetgeving van het land waar hij normaal werkt (uitzendende lidstaat) indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Daarbij dient het bevoegde orgaan van de uitzendende lidstaat waar het bedrijf is gevestigd dat de werknemers tewerkstelt, een A1-document (voorheen E101) af te leveren dat bevestigt dat deze werknemers aan zijn eigen socialezekerheidsregeling onderworpen blijven. Daar in beginsel de werknemers bij één enkele socialezekerheidsregeling moeten zijn aangesloten, impliceert deze verklaring noodzakelijkerwijs dat de regeling van de ontvangende lidstaat niet van toepassing kan zijn.

Bij een geldige detachering vanuit het buitenland is er in principe geen noodzaak om werknemers in België DIMONA te melden.

7.
Uit het strafdossier blijkt duidelijk dat er geen sprake was van enige rechtsgeldige detachering vanuit Bulgarije naar België. De Bulgaarse onderneming N.I. had geen activiteiten in Bulgarije, noch werden de aangetroffen werknemers in Bulgarije ingeschreven. Er zijn dan ook geen A1-formulieren afgeleverd, zoals bevestigd door de Bulgaarse autoriteiten.

Het strafdossier toont bovendien duidelijk aan dat BVBA H. wel degelijk dient beschouwd te worden als hun werkgever. Werknemers verwijzen uitdrukkelijk naar BVBA H. als de "baas", BVBA H. staat in voor de betaling van het loon en huisvesting, de werknemers worden opgehaald door BVBA H., worden naar de bedrijfsterreinen gebracht van BVBA H. en vervolgens naar de werven, enz. De beweringen van BVBA H. hieromtrent zijn volstrekt ongeloofwaardig.

Bovendien blijkt nergens dat een verantwoordelijke van de Bulgaarse "werkgever", N.I. enig gezag/toezicht uitoefende op de werkzaamheden. Met betrekking tot de (onder)aannemingsovereenkomst die er tussen BVBA H. en N.I. zou bestaan, merkt de rechtbank bovendien op dat:

- het contract met de Bulgaarse firma een aanneming voor schilderwerken betreft ("painting and blasting of metal constructions"), hetgeen niet de door de werknemers uitgeoefende activiteiten betreft;
- er geen facturen voor handen zijn;
- er geen betalingen zijn verricht.

De rechtbank is dan ook voldoende overtuigd dat deze samenwerking met N.I. een louter fictieve constructie betrof.

8.
Voor wat betreft D.B. en H.F. (voor hen was sowieso geen sprake van enige detachering) staat vast dat zij zich op 15.9.2021 in de bestelwagen van BVBA H. bevonden en bijgevolg reeds onder het gezag stonden.

9.
Gelet op het feit dat er geen sprake was van enige vorm van rechtsgeldige detachering en hun tewerkstelling bij BVBA H., dienden de werknemers wel degelijk door BVBA H. DIMONA te worden gemeld, uiterlijk bij aanvang van hun tewerkstelling.

Inbreuk A is dan ook wel degelijk bewezen.

<u>Tenlastelegging B - Tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan zonder verblijfsvergunning</u>
10.
H.F. en Y.A. waren niet gemachtigd tot een verblijf van meer dan 3 maanden op het Belgische grondgebied.

Tenlastelegging B is afdoende bewezen.

Tenlastelegging C - Oplichting in het sociaal strafrecht

11.

Artikel 235 van het Sociaal Strafwetboek ("SSW") bepaalt dat eenieder die, met het oogmerk ofwel ten onrechte een sociaal voordeel te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden, ofwel geen of minder bijdragen te betalen of te doen betalen dan die welk hij of een ander verschuldigd is, gebruik heeft gemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of enige andere frauduleuze handeling aangewend heeft om te doen geloven aan het bestaan van een valse persoon, een valse onderneming, een fictief ongeval of enige andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen, wordt bestraft met een sanctie niveau 4, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6.000 euro (artikel 101 SSW).

12.

Het strafdossier toont afdoende aan dat er sprake was van zogenaamde detacheringsfraude, waarbij men de indruk wou wekken dat buitenlandse werknemers vanuit Bulgarije werden gedetacheerd. Dit betrof louter een fictieve constructie, louter met de bedoeling om in België geen socialezekerheidsbijdragen te betalen (zie tenlastelegging A).

De tenlastelegging C is dan ook bewezen.

Tenlastelegging D - Mensenhandel met als doel de uitbuiting door arbeid en diensten, met verzwarende omstandigheid

13.

Het strafdossier toont ten slotte aan dat zowel de tewerkstelling als de huisvestiging in strijd was met de menselijke waardigheid.

Uit de verklaring van de werknemers blijkt dat zij ongeveer 100 euro cash/week verdienden en dit voor lange dagen (opgehaald rond 5u30, werken vanaf 7u tot ongeveer 16u), hun erbarmelijke woonomstandigheden blijkt voldoende uit de gedane vaststellingen.

Het feit dat bepaalde werknemers zelf in eerste instantie "tevreden" waren met hun tewerkstelling doet daarbij niet ter zake. Het is juist door hun precaire situatie dat ze hierbij geen keuze hadden en dienden aan te nemen wat zij konden.

Zij werden door BVBA H. gehuisvest in erbarmelijke omstandigheden, er was geen duidelijkheid over het loon dat zij zouden verdienen, noch over de huur die zij dienden te betalen. Uit de verklaringen van de werknemers blijkt dat zij ook met bepaalde beloftes werden gelokt (loon van 60 euro/dag) doch dat zij maar 100 euro per week als voorschot zouden ontvangen, hetgeen hen tevens in een volstrekt ondergeschikte positie bracht.

Tenlastelegging D is dan ook afdoende bewezen.

3.2. Straftoemeting

14.

Bij de straftoemeting houdt de rechtbank rekening met de volgende elementen:

i. De vergeldende en preventieve functie van de straf. Deze straf moet beklaagden ertoe aanzetten in de toekomst soortgelijke feiten niet meer te plegen, hen aansporen de reglementering op dat vlak nauwgezet na te leven en hen doen beseffen dat hun gedrag onaanvaardbaar is.

ii. de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten en de begeleidende omstandigheden: De feiten zijn ernstig. Beklaagden waren immers betrokkenen in een systeem van detacheringsfraude, waarbij buitenlandse arbeidskrachten in België werden tewerkgesteld en waarbij men de indruk wou wekken dat dit gebeurde in het kader van een rechtsgeldige detachering door middels van valse A1-formulieren. De betrokken werknemers dienden dan ook wel degelijk DIMONA te worden aangemeld.

Door geen tijdige en correcte DIMONA-aangifte te verrichten voor hun werknemers werd de controle op het nakomen van de sociaalrechtelijke verplichtingen moeilijk tot onmogelijk gemaakt. Op die manier was er ook sprake van een illegaal financieel voordeel aangezien noch in België, noch in het buitenland sociale zekerheidsbijdragen werden betaald. Dit kon dan ook nadelige effecten hebben voor de betrokken werknemers zelf die geen sociale rechten opbouwden. Het verschafte ook een onrechtmatig concurrentieel voordeel tegenover andere werkgevers, die zich wel houden aan hun sociaalrechtelijke verplichtingen en die daarvoor de bij wet voorziene financiële lasten dragen.

Bovendien vond deze tewerkstelling plaats in omstandigheden in strijd met de menselijke waardigheid. De buitenlandse werknemers werden uitgebuit, en dit puur om financiële redenen.

iii. Het gunstig strafrechtelijk verleden van beklaagden. E.H. en BVBA H. beschikken over een blanco strafregister. Het uittreksel uit het strafregister van E.S. vermeldt reeds 2 veroordelingen omwille van verkeersinbreuken.

iv. De eenheid van opzet in toepassing van artikel 65, 1ste lid van het Strafwetboek wat betreft de tenlasteleggingen A, B, C en D waardoor één bestraffing wordt opgelegd voor deze tenlasteleggingen.

Rekening houdende met deze elementen is de rechtbank van oordeel dat een gevangenisstraf en geldboete, een passende en aangewezen bestraffing is voor de bewezen gebleven feiten samen, en hen tot blijvend normbesef te brengen met betrekking tot de sociaalrechtelijke wetgeving

15.

Beklaagden verzoekt de rechtbank om hen de gunst van de opschorting toe te staan. Het openbaar ministerie adviseert negatief met betrekking tot de vraag tot opschorting. De gunst van de opschorting wordt in deze wel verleend rekening houdende met de ernst en omvang van de feiten. De ten laste van beklaagde bewezen verklaarde feiten, zoals voormeld, zijn te zwaarwichtig om het verlenen van de gunst van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling aan beklaagden te verantwoorden. Deze gunst zou onvoldoende bijdragen tot de bewustwording van beklaagden dat dergelijke feiten op generlei wijze kunnen getolereerd worden en onder geen beding voor herhaling vatbaar zijn. Bovendien wordt aan beklaagden thans enkel een geldboete opgelegd. Hun sociale reclassering komt bijgevolg geenszins in het gedrang.

16.

Wel acht de rechtbank het opportuun om beklaagden - die voldoen aan de voorwaarden van de Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie - op financieel vlak nog een kans te geven en voor een gedeelte van de opgelegde geldboetes een uitstel toe te kennen gedurende een proefperiode van 3 jaar gelet op hun gunstig strafrechtelijk verleden.

Voor wat betreft de gevangenisstraf in hoofde van eerste en tweede beklaagde is een geheel uitstel aangewezen.

4. BEOORDELING OP BURGERLIJK GEBIED

17.
C.E. stelde zich burgerlijke partij lastens beklaagden. Deze vordering is tijdig en regelmatig. Ze is ontvankelijk.

18.
Volgende principes zijn van toepassing:

- Krachtens de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, is degene die door zijn schuld aan een ander schade berokkent, verplicht deze schade integraal te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde teruggeplaatst wordt in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden indien de daad waarover hij zich beklaagt, niet was gesteld. Als algemeen uitgangspunt moet bijgevolg worden vooropgesteld dat de schadelijder recht heeft op een volledige schadevergoeding. De rechtbank dient die schade te begroten in die zin dat het herstel dus én volledig én juist én passend dient te zijn.
- De bewijslast én van het bestaan én van de omvang van de schade én van het causaal verband tussen het misdrijf en de schade principieel rust op de benadeelde, bewijs dat met alle middelen mag geleverd worden (art. 1382 en 1383 B.W. en voor zoveel als nodig art. 1315 B.W. en art. 870 Ger.W.). De feitenrechter apprecieert soeverein de bewijsmiddelen die worden aangewend om de voorgehouden schade te bewijzen.
- Morele schade komt niet voor precieze begroting in aanmerking. Het gaat in essentie om de juridische erkenning van het leed dat werd berokkend. Bij de begroting van deze schade houdt de rechtbank rekening met de ernst van de feiten en de impact hiervan op het slachtoffer evenals met de bedragen die gebruikelijk worden toegekend in gelijkaardige gevallen.
- Daarentegen, wanneer de rechtbank beslist dat geen misdrijf is bewezen lastens de beklaagde, dient de rechtbank zich niet onbevoegd te verklaren om kennis te nemen van de burgerlijke vordering, doch dient ze uitspraak te doen over de zaak zelf en dient de burgerlijke vordering te worden afgewezen omdat het misdrijf waarop zij steunt niet bewezen is (Cass. Verenigde Kamers 8 maart 2013 (C.11.0770.N)).

19.
C.E. is benadeelde van de feiten onder de tenlasteleggingen A, C en D en vordert uit hoofde van de door hem geleden schade beklaagden te veroordelen tot volgende schadevergoedingen:

- Gederfd loon: 4.038,17 euro
- Mobiliteitsvergoeding: 245 euro
- Reiskosten treinreis: 150 euro
- Morele schade: 700,00 euro
- Administratiekosten: 150 euro.

Gederfd loon
20.
In besluiten 14.6.2023 maakt C.E. een berekening van zijn gederfd loon, zijnde 4.038,17 euro. Hij houdt daarbij rekening met de volgende criteria:

- Prestaties van 8.7.2020 tot 14.9.2020, a rato van 5 dagen op 7, zijnde 49 gewerkte dagen;
- Wettelijk minimumloon (cf. barema's): 17,157 euro/uur;
- Dagelijkse prestaties: 8,75u (6u30-16u, 45 minuten pauze);
- Betaald loon: 68,19 euro/dag.

Beklaagden houden daarbij voor dat deze berekening enkel gebaseerd is op de verklaring van C.E. zelf.

21.
De rechtbank is van oordeel dat de berekening zoals gemaakt door C.E. wel degelijk passend en correct is.

- Het staat afdoende vast dat C.E. zijn prestaties minstens sedert 8.7.2020 heeft aangevat. Verschillende andere werknemers vermelden als startdatum begin juli. Ook de LIMOSA-melding van C.E. vermeldt als aanvangsdatum 1.7.2020.

- Ook de dagelijkse prestaties stemmen grotendeels overeen met de verklaringen van andere werknemers, die verklaren dat zij van circa 6u/7u werken tot 16u/17u.

- Ten slotte stemt ook het effectief betaalde loon overeen met (of is zelfs hoger dan) hetgeen door andere werknemers wordt verklaard. Verschillenden spreken van een dagelijks loon van 60 euro/dag.

Deze vordering wordt dan ook toegekend.

Mobiliteitsvergoeding
22.
C.E. vordert een mobiliteitsvergoeding van 245 euro, zijnde 49 werkdagen x 5 euro. Het bedrag van 5 euro bepaalt hij daarbij *ex aequo et bono*.

Binnen het PC 124, waaronder BVBA H. ressorteert, hebben werknemers inderdaad recht op een mobiliteitsvergoeding op basis van het aantal kilometers en de rol die de werknemer zelf speelt bij het transport (als chauffeur, louter passagier, enz.).

Het staat vast dat C.E. dagelijks verplaatsingen maakte naar de verschillende werven. De plaats van deze werven kan door hem niet worden aangetoond, hetgeen aannemelijk gelet op de omstandigheden.

In deze zin is het bedrag van 5 euro per dag billijk en correct.

De rechtbank kent deze vordering toe.

Reiskosten treinreis
23.
C.E. vordert een bedrag van 150 euro voor het reisvervoer van Bulgarije naar België (treinreis).

Echter, C.E. blijft in gebreke om het bestaan en de hoegrootheid van deze kost te bewijzen, noch staat vast dat dit een kost betreft die door beklaagden dient gedragen te worden.

De rechtbank wijst deze kost dan ook af.

Morele schade
24.
C.E. vordert een bedrag van 700,00 euro ten titel van morele schade.

Rekening houdend met de ernst van de feiten en de impact die dit ongetwijfeld zal hebben gehad op C.E., is het gevorderde bedrag van 700 euro redelijk en correct begroot.

De rechtbank kent deze vordering toe.

Administratiekosten

25.

C.E. vordert een bedrag van 150 euro ten titel van administratiekosten.

Dit bedrag stemt overeen met de bedragen weerhouden in de indicatieve tabel. De rechtbank kent deze vordering dan ook toe.

Samenvattend

26.

Samenvattend kent de rechtbank een schadevergoeding toe ten bedrage van (4.038,17 euro + 245 euro + 700,00 euro + 150 euro) **5.133,17 euro**, te vermeerderen met de interesten zoals gevorderd.

Rechtsplegingsvergoeding

27.

C.E. vordert tevens een rechtsplegingsvergoeding van 1.350,00 euro, zijnde het basisbedrag voor een vordering tussen 5.000,01 euro en 10.000,00 euro.

Op basis van de indexatie op 1.3.2023, herleidt de rechtbank de vergoeding tot **1.260 euro**.

5. TOEGEPASTE WETTEN

De bijzondere wetten zoals vermeld in punt 1. Tenlasteleggingen;
Wet van 15 juni 1935, art. 2, 11 tot 14, 21 tot 24, 31 tot 37, 40, 41;
Wetb. van strafvordering, art. 162, 162 bis, 182, 184, 185, 189, 190, 190ter, 194, 195, 226, 227;
Strafwetboek, art. 2, 31 1ste lid, 38, 39, 40, 65 eerste lid, 66;
Wet van 5 maart 1952, art. 1, gew. programmawet d.d. 24.12.1993, art. 1; gew. art.36 Wet 07.02.2003;
Art. 2 en 3 van de Wet van 28.12.2011 houdende diverse bepalingen inzake justitie (B.S. 30.12.2011); (opdeciemen)
Art. 6 Programmawet II van 27.12.2006;
W.01.08.1985, art. 28, 29, gew. art. 1 K.B. 31.10.2005 (25 euro);
Wet van 29 juni 1964, art. 8§1; gew.W. 10.2.1994; (uitstel);
Wet van 17.4.1878, art. 3 en 4; burg. wetb. art. 1382,
Wetb. strafrecht, art.44, 45; (BP).
Ger. Wetboek, art. 1022, KB 26.10.07 art2; (rechtsplegingsvergoeding)

BESLISSING:

Op tegenspraak ten aanzien van

- E.H., eerste beklaagde E.S., tweede
- beklaagde BVBA H., derde
- beklaagde

OP STRAFGEBIED

E.H., eerste beklaagde

De rechtbank:

- verklaart eerste beklaagde schuldig aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B, C en D;

- maakt toepassing van artikel 65, lid 1 van het strafwetboek;

- veroordeelt eerste beklaagde voor de tenlasteleggingen A, B, C en D vermengd tot een **hoofdgevangenisstraf van zes (6) maanden** en een **geldboete van 96.000,00 euro**, dit is de geldboete van 1.000,00 euro, vermeerderd met 70 opdeciemen (x 8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12), of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden;

- verleent eerste beklaagde **gewoon uitstel voor een periode van drie jaar** van de tenuitvoerlegging van
  - het **geheel van de gevangenisstraf** van 6 (6) maanden
  - een **gedeelte van 86.400,00 euro van de geldboete**, dit is 900 euro verhoogd met 70 opdeciemen (x8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12);

  ontzet beklaagde uit de rechten bedoeld in artikel 31 eerste lid van het strafwetboek gedurende een termijn van **1 jaar**.

Veroordeelt E.H. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders

- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand

- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,24 EUR

E.S., tweede beklaagde De rechtbank:

- verklaart tweede beklaagde schuldig aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B, C en D;

- maakt toepassing van artikel 65, lid 1 van het strafwetboek;

- veroordeelt tweede beklaagde voor de tenlasteleggingen A, B, C en D vermengd tot een **hoofdgevangenisstraf van zes (6) maanden** en een **geldboete van 96.000,00 euro**, dit is de geldboete van 1.000,00 euro, vermeerderd met 70 opdeciemen (x 8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12), of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden;

- verleent tweede beklaagde **gewoon uitstel voor een periode van drie jaar** van de tenuitvoerlegging van
  - het **geheel van de gevangenisstraf** van 6 (6) maanden
  - een **gedeelte van 86.400,00 euro van de geldboete**, dit is 900 euro verhoogd met 70 opdeciemen (x8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12);

  ontzet beklaagde uit de rechten bedoeld in artikel 31 eerste lid van het strafwetboek gedurende een termijn van **1 jaar**.

Veroordeelt E.S. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders

- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand

- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,24 EUR

BVBA H., derde beklaagde

De rechtbank:

- verklaart derde beklaagde schuldig aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B, C en D;

- maakt toepassing van artikel 65, lid 1 van het strafwetboek;

- veroordeelt derde beklaagde voor de tenlasteleggingen A, B, C en D vermengd tot een **geldboete van 288.000,00 euro**, dit is de geldboete van 3.000,00 euro, vermeerderd met 70 opdeciemen (x 8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12);

- verleent derde beklaagde **gewoon uitstel voor een periode van drie jaar** van de tenuitvoerlegging van
    - een **gedeelte van 278.400,00 euro van de geldboete**, dit is 2.900 euro verhoogd met 70 opdeciemen (x8), vermenigvuldigd met 12 werknemers (x 12);

Veroordeelt Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BVBA H. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders

- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand

- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,24 EUR

Kosten

De rechtbank veroordeelt beklaagden hoofdelijk tot de kosten van de rechtspleging, in hun geheel begroot op de som van 61,51 EUR

Overtuigingsstukken

De rechtbank stelt ter beschikking van het openbaar ministerie, de overtuigingsstukken neergelegd onder de nummers 6689/2020, BAFB3906, BACD4310

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank:

verklaart de vordering van de burgerlijke partij C.E. ontvankelijk en deels gegrond;

veroordeelt beklaagden hoofdelijk om aan de burgerlijke partij een **schadevergoeding** te betalen van **5.133,17 euro**,

- te vermeerderen met de vergoedende interesten op een bedrag van **4.283,17 euro** tot op vandaag en met de moratoire (gerechtelijke) interesten vanaf vandaag tot de datum van volledige betaling, telkens aan de wettelijke rentevoet, en
- te vermeerderen met de moratoire (gerechtelijke) interesten op een bedrag van **850 euro** vanaf vandaag tot de datum van volledige betaling, aan de wettelijke rentevoet,

veroordeelt beklaagden hoofdelijk tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding bepaald op **1.260 euro**, en de kosten.

houdt de beslissing over de overige burgerlijke belangen aan.

Alles gebeurde in de Nederlandse taal overeenkomstig de wet van 15 juni 1935.

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op **17 november 2023** door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, sectie correctionele rechtbank, kamer D13 V:

H.J., rechter
in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie,
met bijstand van griffier D.G.